

Priser og gebyrer - kommunale tjenester 2016

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret vedtar vedlagte gebyrforskrift ”Kommunale priser og gebyrer 2015”, gjeldende fra 01.01.2015.

Kommunestyret vedtar at målet om full kostnadsdekning i henhold til selvkostprinsippet skal legges til grunn for tjenestene feiing, renovasjon og slamtømming. Det innebærer at eventuelt overskudd eller underskudd skal balanseres mot et selvkostfond.

Saksopplysninger:

Med dette fremmes forslag til ny forskrift om gebyr for kommunale tjenester innen kommunalteknikk, landbruk og miljø mv. samt priser for andre kommunale tjenester, jf vedlegg 1.

Gebyr skal ha hjemme i lov og vedtas som lokal forskrift. En forskrift skal forhåndsvarsles og kunngjøres. Høringsfristen skal normalt settes til to måneder. Ettersom dette er en endringsforskrift blir høringsfristen satt kortere, tilpasset kommunestyrets behandling av budsjettet siden disse sakene gjensidig påvirker hverandre. Etter vedtaket kunngjøres forskriften.

I tillegg omfatter saken en del tjenester som er prissatt, men som ikke går under definisjonen gebyrer, som for eksempel pris for barnehage og SFO, samt utleie av kommunale lokaler.

Gebyr og priser danner forutsetninger for budsjettet. Årets utkast til budsjett er blant annet basert på følgende endringer i priser og gebyrer:

- Renovasjonsgebyr – økning grunngebyr 3,8 %
- Feiegebyr – ingen endring
- Gebyr for boligtilsyn – ingen endring
- Slamgebyr – ingen endring
- Kontroll mindre avløpsanlegg – ingen endring
- Gebyr for plan, byggesak, matrikkel og utslippssaker – indeksregulering + 2 %
- Gebyr for vann – ingen endring
- Gebyr for avløp – ingen endring
- Øvrige kommunaltekniske priser basert på timepris, økes timeprisen med 2 % i tillegg til indeksregulering (3,85)
- Barnehage, økes i tråd med statlige føringer i statsbudsjettet
- SFO (Skolefritidsordningen), har ikke vært endret på tre år. Foreslås økt med 3%.

Tjenester som skal dekkes til selvkost er ikke finansiert via rammeoverføringene til kommunen. Kommunen kan allikevel, med unntak for renovasjon og slamtømming, velge om den vil subsidiere

tjenestene og eventuelt i hvor stor grad. Kommunestyret har vedtatt at måler er å følge selvkostprinsippet. Det vil si at brukerbetalingen skal legges slik at tjenesten fullt ut finansieres via gebyrer.

Under presenteres foreslått endringer i gebyrer og priser for de enkelte tjenestene. Det fremgår av vedlegget hvor mye økningen utgjør i prosent.

Beregning av selvkost.

Selvkost er den totale kostnadsøkningen en kommune eller et selskap har ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste. Det må utarbeides en selvkostkalkyle av kostnadene innenfor de aktuelle tjenesteområdene for å føre kontroll med at gebyrinntektene ikke overstiger kommunens selvkost. Rundskriv H-3/14: *"Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester"* gir konkret veiledning om hvilke kostnader som skal henføres til en bestemt betalingstjeneste og dermed inngå i selvkost. Alle henførbare kostnader, både direkte og indirekte, inngår i denne kostnadsberegningen.

Selvkostresultat, dvs. differansen mellom alle inntekter og kostnader i etterkalkylen, avsettes til et selvkostfond (ved overskudd) eller motregnes mot et selvkostfond (ved underskudd) dersom gebyrområdet gjennom lov eller kommunestyrevedtak skal ha full kostnadsdekning. Tilsvarende gjelder for det over- eller underskytende i de tilfeller der kommunestyret har vedtatt at bare en bestemt andel av selvkost skal dekkes av gebyrer. Et positivt selvkostresultat (overskudd) tilbakeføres som hovedregel til brukerne av selvkosttjenesten innen fem år. Tilsvarende dekkes et underskudd som hovedregel inn senest innen fem år. På selvkostfondet beregnes det kalkulatoriske renter. Vedlagt ligger plan for bruk av selvkostfond.

Beregningsmodellen medfører at enkelte ansvarsområder budsjetteres med overskudd, hvor overskuddet skal dekke merkostnadene. Dokumentasjonen av etterkalkylen presenteres årlig i kommunens årsmelding som noter til regnskapet.

Renovasjon

Gebyr for renovasjon behandles i representantskapet 30. oktober. Det er foreslått 3,8 % økning av grunngebyret i GIR. Dette er innarbeidet i vedlagt utkast til gebyrhefte.

Slamtømming

Det er ikke foreslått endringer i gebyr for slamtømming.

Kravene til budsejtering og regnskap av selvkost er at penger avsatt på fond skal brukes i løpet av en 3-5 års periode. Det er behov for å redusere størrelsen på selvkostfondet, ettersom det de siste årene har blitt avsatt mer til fond enn planlagt. Tabellen i vedlegg 2 viser revidert plan for bruk av fondsmidler framover. Det er budsjettert med netto bruk av fond i 2016 på kr 500 000,-. Det er ikke gunstig å budsjettere med større bruk av fond, ettersom det kan medføre et kraftig hopp i gebyrene når målesting for fondet er nådd. Det er derfor foreslått en gradvis nedbygging av fondet.

Tabellen under viser forhånskalkyle selvkost, basert på en rente på 1,82 % (5-årig SWAP rente + 0,5 prosentpoeng).

Direkte driftsutgifter	3 390 566
Henførbare indirekte driftsutgifter	330 434
SUM = Gebyrgrunnlag	3 721 000
Gebyrinntekter	3 221 000
Årets finansielle resultat	500 000
Avsetning selvkostfond	0
Bruk av selvkostfond	500 000
Kontrollsum (subsidiering)	0
Selvkostfond saldo 010115	1 332 257
Renter av selvkostfond	43 618
Saldo selvkostfond pr 31.12.2014	875 875
Årets finansielle dekningsgrad i %	-87 %
Årets selvkostgrad i %	100 %

Vann og avløp

Kommunen har mottatt utkast til gebyrer for vann- og avløp 2016 fra GIVAS. Bakgrunnen for dette fremgår av vedlegg 3 og 4. Saken behandles i GIVAS sitt representantskap 26. november. Vedtaket legges fram så snart det er klart.

Feiing og andre branntekniske tjenester

Gebyrordningen for feietjenester er siden 2010 bygget opp på følgende måte:

- Gebyr for feiing betales etter utført tjeneste
- Gebyr for boligtilsyn betales årlig

Begrunnelsen for dette er at feiing er en tjeneste, mens boligtilsyn er en myndighetsutøvelse og alle boliger skal ha tilsyn hvert 4. år, i motsetning til feiing som er behovsprøvd.

Gebyr for boligtilsyn og feiing foreslås å beholde uendret, mens gebyr for branntekniske tjenester foreslås å øke 2 % i tillegg til indeksregulering på 3,85 %.

Feietjenesten er en selvkosttjeneste og det er viktig med omløp i fondsmidlene i en 3-5 års periode. Plan for bruk av fond fremgår av vedlegg 2. Det er budsjettert med bruk av fond på kr 280 000,-. Det er ikke gunstig å budsjettere med større bruk av fond, ettersom det kan medføre et kraftig hopp i gebyrene når målsetting for fondet er nådd. Det er derfor foreslått en gradvis nedbygging av fondet.

Tabellen under viser forhåndskalkyle selvkost, basert på en rente på 1,82 % (5-årig SWAP rente + 0,5 prosentpoeng).

Direkte driftsutgifter	1 002 652
Henførbare indirekte driftsutgifter	177 348
SUM = Gebyrgrunnlag	1 180 000
Gebyrinntekter	900 000
Årets finansielle resultat	280 000
Avsetning selvkostfond	0
Bruk av selvkostfond	280 000
Kontrollsum (subsidiering)	0
Selvkostfond saldo 010115	820 530
Renter av selvkostfond	38 572
Saldo selvkostfond pr 31.12.2015	579 102
Årets finansielle dekningsgrad i %	-76 %
Årets selvkostgrad i %	100 %

Plansaker, kart- og delingssaker, eierseksjonering,, landbruk, utstlipp og viltsaker

Gebyrene er bygget opp slik at de er basert på en funksjon mellom beregnet gjennomsnittlig tidsforbruk og timeprisen angitt i kapittel B2. Dersom kommunestyret ønsker en høyere eller lavere gebyrsats enn foreslått kan dette enkelt korrigeres i forhold til endring av timepris. I utkastet til gebyrforskrift er timeprisen justert med 2 % i tillegg til regulering i henhold til "Indeks for kart- og oppmålingsarbeider", Statens kartverk, som fra oktober 2014 til oktober 2015 er på 3, 85 %.

Årsmeldingen for 2014 viser en selvkostgrad på 63 % på plan, 50 % på bygg og 53 % på kart- og oppmåling. Det er derfor foreslått en beskjeden økning av gebyrene.

I tillegg til oppdatering og korreksjon i forhold til henvisning til lovparagrafer og definisjoner er det foretatt noen justeringer av enkelte kategorier ut fra erfaringer med praktisering av gebyrregulativet i byggesaksdelen. Under punkt C 3.2.1.3, C.3.7 Personlig ansvarsrett og C.3.2.4 er kategoriene presisert med arealer for en enklere tolkning. Gebyrene for behandling av oppdeling/sammenføring av boenheter (C.3.2.6) og C.3.2.4 rivetillatelser er foreslått økt utover timeprisen som følge av at de erfaringsmessig krever mer arbeid enn det prisen tidligere har reflektert. Det er imidlertid føyd til en kategori under C.3.3.3 Andre forenklete søknader for rivetillatelse av mindre tiltak.

Det er innarbeidet et nytt kapittel I, søknad om gravetillatelser kommunal veg, ettersom det er hjemmel for dette og det er en tjeneste som bør prises i henhold til medgått tid.

Saksvurdering:

Det er et spørsmål om saksbehandlingsgebyrene skulle vært økt mer. Dette er det rom for ettersom selvkostgraden er lav. Det er også et behov for det ut fra kommunens økonomi. Det er imidlertid også et spørsmål om rimelighet i forhold til betalingsevne og i forhold til gebyrnivået i omliggende kommune, jf vedlegg 5.

Barnehage:

Prisen for heltidsplass i barnehage fastsettes i tråd med statlig fastsatt pris. I statsbudsjettet for 2016 er det foreslått en økning fra kr.2580 til kr.2655 fra 1.januar 2016. Det er ikke anledning for kommunene å øke prisen utover dette, selv om statlig pris tar utgangspunkt i færre oppholdstimer pr.uke enn hva barna får i Nord-Odal kommune. Prisene for reduserte plasser fastsettes av kommunen selv, men må selvfølgelig være forholdsmessig opp mot maksimumspris.

I tillegg til oppholdspris, må det betales for mat i barnehagen hver måned. Det foreslås å øke matprisen med kr.20,- pr mnd, for å dekke økte utgifter til maten barna får i barnehagen.

Skolefritidsordningen (SFO):

SFO-prisen har vært uendret de siste tre årene. Det vil derfor være riktig å øke den noe. Det foreslås å øke den fra kr.2080/mnd for hel plass til kr.2150/mnd. For redusert plass er det foreslått en økning på kr.40/mnd. Prisen for redusert plass ble for øvrig redusert fra 2013 til 2014, da miniplasstilbudet utgikk.

Det er også foreslått å øke prisen for mat i SFO med kr.20,- pr.mnd, på linje med økningen i barnehage.

Kulturskolen:

Nord-Odal har felles kulturskole med Sør-Odal. Prisen for tjenesten må derfor være lik for brukerne i begge kommunene. I foreslått budsjett fra Sør-Odal er det pr.dags dato ikke lagt inn prisøkning på tjenesten. Det foreslås derfor at endringer som vedtas i Sør-Odal for tjenesten, også blir gjeldende for brukerne i Nord-Odal. Dagens pris fremgår av gebyrheftet som er vedlagt.

Vedlegg:

Vedlegg 1 Gebyrhefte 2016 utkast	1327445
Vedlegg 2 - Revidert plan for bruk av gebyrer 2016	1327443
Vedlegg 3 Budsjett 2016 - GIVAS	1328956
Vedlegg 4 GIVAS Økonomiplan 2016-2019 - HOVEDDOKUMENT m_Nord-Odal	1328959
Vedlegg 5 Gebyrsammenligning	1327444